

Βρυξέλλες, 1 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0163 (COD)

10056/25
ADD 1

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773

ΣΧΕΔΙΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση με σκοπό την έκδοση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 – Σχέδιο σκεπτικού του Συμβουλίου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 1η Ιουνίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε τη συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, ως τμήμα της δέσμης μέτρων για την ασφάλεια στη θάλασσα¹.
2. Το Συμβούλιο συμφώνησε επί γενικής προσέγγισης στις 18 Ιουνίου 2024².
3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 12 Μαρτίου 2024. Για την 10η κοινοβουλευτική περίοδο του Κοινοβουλίου, εισηγητής ορίστηκε ο κ. Sérgio Humberto (EPP, Πορτογαλία).
4. Οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν με έναν πρώτο τριμερή διάλογο στις 19 Νοεμβρίου 2024 και ακολούθησε δεύτερος τριμερής διάλογος στις 20 Μαΐου 2025. Κατά τον δεύτερο τριμερή διάλογο στις 20 Μαΐου 2025, οι διαπραγματευτές κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία.
5. Στις 4 Ιουνίου 2025 η ΕΜΑ ανέλυσε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας και το επιβεβαίωσε.
6. Στις 24 Ιουνίου 2025 η πρόεδρος της επιτροπής TRAN απέστειλε επιστολή στον πρόεδρο της ΕΜΑ επιβεβαιώνοντας ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο εγκρίνει το συμφωνηθέν κείμενο σε πρώτη ανάγνωση, μετά την οριστική διατύπωση από τους γλωσσομαθείς νομικούς, το Κοινοβούλιο θα εγκρίνει σε δεύτερη ανάγνωση τη θέση του Συμβουλίου.

II. ΣΤΟΧΟΣ

7. Οι κύριοι στόχοι της πρότασης είναι:
 - α. να κατοχυρώσει και να αποτυπώσει καλύτερα τα τρέχοντα καθήκοντα και τους στόχους του Οργανισμού, ώστε να είναι νομικά εξουσιοδοτημένος να τα εκπληρώνει και να υποστηρίζει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή με την αναγκαία τεχνική, επιχειρησιακή και επιστημονική συνδρομή για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της προστασίας στη θάλασσα, καθώς και να υποστηρίζει την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση του τομέα·
 - β. να διασφαλίσει ότι η εντολή του EMSA είναι ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις, παρέχοντας επαρκή ευελιξία για την ενσωμάτωση νέων καθηκόντων που ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες του ναυτιλιακού τομέα· και
 - γ. να διασφαλίσει ότι ο Οργανισμός διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκπλήρωση του ρόλου του.

¹ 10160/23.

² 10828/24.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

1. Διαδικαστικό πλαίσιο

8. Βάσει της πρότασης της Επιτροπής, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με σκοπό να συμφωνήσουν επί της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, καταλήγοντας σε συμφωνία σε πρώτη δευτέρα ανάγνωση. Το κείμενο του σχεδίου θέσης του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε μεταξύ των δύο συννομοθετών.

2. Σύνοψη των κυριότερων ζητημάτων

9. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τις διάφορες συνιστώσες της μεταρρύθμισης, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των συννομοθετών, είναι η ακόλουθη:
10. Όσον αφορά το «τεχνικό μέρος» του κανονισμού (άρθρα 1 έως 13), οι κύριοι στόχοι του Συμβουλίου είναι να εξασφαλιστεί ότι ο Οργανισμός θα επικεντρωθεί στην παροχή στήριξης στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή για την ορθή εφαρμογή της *ισχύουσας* νομοθεσίας της Ένωσης, να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών και να διασφαλιστεί ότι ο Οργανισμός χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους του. Οι τροποποιήσεις που επήλθαν στην πρόταση της Επιτροπής έχουν ως κύριο σκοπό να καταστήσουν το κείμενο πιο απλό και λιγότερο λεπτομερές, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό ευελιξία και διασφαλίζοντας μια μακρόπνοη εντολή.
11. Το Συμβούλιο διατήρησε σε μεγάλο βαθμό τη θέση του ως είχε στη *γενική προσέγγιση* όσον αφορά τα προτεινόμενα καθήκοντα σχετικά με τα αυτόνομα θαλάσσια πλοία επιφανείας (MASS) και τις εκπομπές NO_x, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕ (άρθρα 4 και 5, αντίστοιχα). Το Συμβούλιο αποδέχθηκε αρκετές προσθήκες του Κοινοβουλίου όσον αφορά τα εναλλακτικά καύσιμα που χρησιμοποιούνται στις θαλάσσιες μεταφορές, εντός των ορίων της σχετικής υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ (κανονισμός FuelEU Maritime³) (άρθρα 4 και 6). Ταυτόχρονα, τα καθήκοντα σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης Ναυτικής Εργασίας⁴ περιορίζονται πλέον σε στοιχεία που περιλαμβάνονται ήδη στην οδηγία για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα⁵ (άρθρο 4).

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ.

⁴ Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας, 2006, όπως τροποποιήθηκε.

⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2024/3099 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα.

12. Το Συμβούλιο διατήρησε τη θέση του με βάση τη γενική προσέγγιση και προσέθεσε τρία νέα καθήκοντα για τον Οργανισμό: το σημαντικότερο είναι ότι ο EMSA μπορεί πλέον να παρέχει στήριξη στην Επιτροπή, στις εθνικές αρχές και στους αρμόδιους φορείς της Ένωσης, ώστε να εφαρμόζονται τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης (δηλαδή οι κυρώσεις, ιδίως δεδομένα σχετικά με τις κινήσεις πλοίων που εμπíπτουν στο καθεστώς κυρώσεων) (άρθρο 8). Ταυτόχρονα, θα εκπονήσει και θα επικαιροποιήσει εκτίμηση κινδύνου για όλες τις ευρωπαϊκές θαλάσσιες λεκάνες, η οποία θα χρησιμοποιηθεί μόνο ως βάση για την τοποθέτηση των σκαφών αντιμετώπισης της πετρελαϊκής και χημικής ρύπανσης του Οργανισμού για την υποστήριξη των κρατών μελών σε δραστηριότητες αντιμετώπισης της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος (άρθρο 5). Τέλος, ο Οργανισμός μπορεί επίσης να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις εξ ονόματος της Επιτροπής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 1257/2013 σχετικά με μονάδες ανακύκλωσης σε τρίτες χώρες, εάν η Επιτροπή αποφασίσει να αναθέσει αυτό το καθήκον στον Οργανισμό (άρθρο 5).
13. Όσον αφορά το καθήκον που αφορά τις επισκέψεις του Οργανισμού στα κράτη μέλη και τις επιθεωρήσεις (άρθρο 10), το Συμβούλιο προσέγγισε τη θέση του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και συμφώνησε να αναθεωρήσει τη θέση του ως είχε στη *γενική προσέγγιση* όσον αφορά την κατάρτιση κλειστού καταλόγου νομικών πράξεων σύμφωνα με τις οποίες μπορούν να πραγματοποιούνται οι εν λόγω επισκέψεις και επιθεωρήσεις. Το Συμβούλιο δέχθηκε ότι οι επισκέψεις του EMSA στα κράτη μέλη θα επικεντρωθούν στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης στους τομείς της ασφάλειας στη θάλασσα και της πρόληψης της ρύπανσης, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα αναθέσει το εν λόγω καθήκον στον Οργανισμό.
14. Τέλος, όσον αφορά τα καθήκοντα του Οργανισμού για τις διεθνείς σχέσεις (άρθρο 11), το Συμβούλιο συμφώνησε να δώσει την επιλογή στον εκτελεστικό διευθυντή να τοποθετήσει προσωπικό στην αντιπροσωπία της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο, με προηγούμενη συγκατάθεση της Επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου, προκειμένου να στηρίζει τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στις εργασίες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.
15. Στο σκέλος «διακυβέρνηση» του κειμένου (άρθρα 14 έως 45), το Συμβούλιο επιδιώκει να διατηρήσει τη θεσμική ισορροπία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στη διακυβέρνηση του Οργανισμού.
16. Διάφορα ζητήματα εξετάστηκαν λεπτομερώς με το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή: η προστιθέμενη αξία της δημιουργίας νέου εκτελεστικού συμβουλίου, το σχετικό βάρος της Επιτροπής στο διοικητικό συμβούλιο (ο αριθμός των εκπροσώπων της Επιτροπής), οι κανόνες ψηφοφορίας του διοικητικού συμβουλίου, το δικαίωμα «βέτο» της Επιτροπής σχετικά με πιθανές αποφάσεις του Οργανισμού που θα μπορούσαν να αντιβαίνουν στον δημοσιονομικό κανονισμό πλαίσιο ή στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, καθώς και η δυνατότητα να εξουσιοδοτείται ο Οργανισμός να δημιουργήσει περιφερειακά κέντρα.

17. Το Συμβούλιο εμμένει στη θέση του σχετικά με τη *γενική προσέγγιση* για τη διαγραφή των διατάξεων που αφορούν το εκτελεστικό συμβούλιο και τους κανόνες ψηφοφορίας για το διοικητικό συμβούλιο (άρθρο 16). Ωστόσο, το Συμβούλιο συμφώνησε με το Κοινοβούλιο όσον αφορά την αναθεώρηση της πλειοψηφίας που απαιτείται για τον διορισμό του εκτελεστικού διευθυντή, πράγμα το οποίο μπορεί πλέον να γίνει από το διοικητικό συμβούλιο με πλειοψηφία δύο τρίτων, αντί της πλειοψηφίας των τεσσάρων πέμπτων στη *γενική προσέγγιση*. Επιπλέον, το Συμβούλιο θέσπισε μηχανισμό που επιτρέπει στο ένα τρίτο των μελών του διοικητικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου να προτείνουν την παύση του εκτελεστικού διευθυντή από τα καθήκοντά του· μέχρι σήμερα, μόνο η Επιτροπή μπορούσε να υποβάλει τέτοια πρόταση (άρθρο 21).
18. Ταυτόχρονα, προκειμένου να διατηρηθεί η θεσμική ισορροπία στη διακυβέρνηση του Οργανισμού, το Συμβούλιο προσέγγισε τη θέση του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και συμφώνησε ότι το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού θα συνεχίσει να περιλαμβάνει τέσσερις εκπροσώπους της Επιτροπής, όπως δυνάμει του ισχύοντος κανονισμού EMSA. Ταυτόχρονα, το Κοινοβούλιο συμφώνησε ότι δεν συντρέχει ανάγκη να ορίσει δικούς του παρατηρητές στο διοικητικό συμβούλιο.
19. Τόσο το Συμβούλιο, στη *γενική* του *προσέγγιση*, όσο και το Κοινοβούλιο, στην *πρώτη* του *ανάγνωση*, συμφώνησαν να διαγραφεί το «βέτο» της Επιτροπής σχετικά με πιθανές αποφάσεις του Οργανισμού που θα μπορούσαν να αντιβαίνουν στον δημοσιονομικό κανονισμό πλαίσιο ή στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης. Μετά από εκτενείς συζητήσεις με την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμφώνησαν να αντικαταστήσουν το βέτο της Επιτροπής με μια «διαδικασία επανεξέτασης», η οποία θα επιτρέπει στην Επιτροπή να εκφράζει τις ανησυχίες της, εάν κρίνει ότι ορισμένες αποφάσεις για θέματα που σχετίζονται με τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο και τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης θα μπορούσαν να εκθέσουν τον Οργανισμό (και τον προϋπολογισμό της ΕΕ) σε σοβαρούς νομικούς κινδύνους. (άρθρο 20) Αυτό θα επιτρέψει στο διοικητικό συμβούλιο να επανεξετάσει το ζήτημα, με διαδικασία παρόμοια με εκείνη για την έγκριση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού: εάν η Επιτροπή εξακολουθεί να αντιτίθεται σε απόφαση σε δεύτερη ανάγνωση, η έκδοση μπορεί να γίνει μόνο με ομοφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κρατών μελών.
20. Τέλος, το Συμβούλιο αποδέχθηκε τα επιχειρήματα του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής όσον αφορά την εξουσιοδότηση προς τον Οργανισμό να δημιουργήσει περιφερειακά κέντρα, καθώς η δυνατότητα αυτή υπάρχει ήδη στον ισχύοντα κανονισμό για τον EMSA (άρθρο 31). Ενώ η δημιουργία τέτοιων περιφερειακών κέντρων θα μπορούσε να έχει σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις, το Συμβούλιο συμφώνησε ότι οι διασφαλίσεις που προτείνει η Επιτροπή επαρκούν για την προστασία του προϋπολογισμού του Οργανισμού, δεδομένου ότι οποιαδήποτε σχετική απόφαση θα λαμβάνεται μόνο από το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, και «λαμβανομένων δεόντως υπόψη των δημοσιονομικών επιπτώσεων».

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

21. Η θέση του Συμβουλίου υποστηρίζει τον στόχο της πρότασης της Επιτροπής και αντικατοπτρίζει πλήρως τον συμβιβασμό που επιτεύχθηκε κατά τις άτυπες διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την υποστήριξη της Επιτροπής.
 22. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο πιστεύει ότι η θέση του σε πρώτη ανάγνωση αποτυπώνει με ισορροπημένο τρόπο το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων και ότι, αφού εκδοθεί, ο νέος «κανονισμός EMSA» θα διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός έχει νομική εντολή να στηρίζει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή με την αναγκαία τεχνική, επιχειρησιακή και επιστημονική συνδρομή για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της προστασίας στη θάλασσα, καθώς και να υποστηρίζει την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση του τομέα.
-